

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

Кафедра соціології

Робоча навчальна програма дисципліни

ВСТУП ДО ГЕНДЕРНИХ СТУДІЙ
2018-2019 навчальний рік

Організаційно-методична характеристика навчальної дисципліни	
Академічна характеристика	Структура
Рік навчання – 3 і 4 Семестр – весняний Кількість годин на тиждень – 4 Статус курсу – нормативний Кількість кредитів ЄКТС – 5	Загальний обсяг годин – 150, з них: лекційних – 26, семінарських – 24, самостійної роботи – 100. Вид підсумкового контролю: іспит

Укладачка: Тамара Марценюк, кандидатка соціологічних наук, доцентка кафедри соціології
t.martsenyuk@ukma.edu.ua

Майже усі публікації авторки курсу знаходяться у вільному доступі на
<http://ekmair.ukma.edu.ua/>

Онлайн курс Тамари Марценюк на Прометеусі «Жінки і чоловіки: гендер для всіх», який можна прослухати і отримати сертифікат
https://courses.prometheus.org.ua/courses/IRF/101/2015_T2/about

АНОТАЦІЯ

Метою курсу є ознайомити студенток і студентів із гендерними аспектами соціальної структури суспільства і розвинути базові навички критичного аналізу соціальних питань. На курсі розглядатимуться особливості гендерної термінології, методологічні пояснення гендерної нерівності (соціальний конструктивізм на противагу біологічному детермінізму), результати емпіричних соціологічних і статистичних досліджень, інтерпретації соціально-культурних відмінностей у життєдіяльності чоловіків і жінок. Окрім того, обговорюватимуться такі питання, як виникнення і розвиток гендерних досліджень, гендерно-рольові стереотипи та гендерна соціалізація у суспільстві, сексуальність як соціально-культурне явище, гендерні відносини в сім'ї, у сфері освіти і трудової зайнятості, розподіл влади і політичної діяльності у суспільстві; аналізуватиметься фемінізм як суспільна думка та політична практика, а також перспективи гендерної рівності у сучасному суспільстві тощо.

У результаті вивчення курсу студентки і студенти повинні *знати* основний концептуальний апарат із гендерних студій, гендерного виміру соціальної структури суспільства; стан гендерних відносин загалом у західних суспільствах, і в Україні зокрема; міжнародний досвід запровадження гендерної рівності та *вміти* пояснювати основні поняття курсу; ідентифікувати особливості стану гендерних відносин в основних сферах суспільного життя та визначати можливі шляхи його покращення; формулювати причини та наслідки гендерної стратифікації та нерівності в сучасних суспільствах; висловлювати та аргументувати власну позицію стосовно проявів гендерної (не)рівності в українському суспільстві; окрім того, передбачається, що курс спонукає студенток і студентів бути більш гендерно чутливими та толерантними у ставленні до оточуючих.

ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

1. Вступна лекція: Виникнення, розвиток і зміст гендерних студій (4 год). *16 січня*
2. Основні поняття гендерних студій: гендер і влада, гендерна стратифікація суспільства (2 год). *16 січня*
3. Історичні передумови звернення до гендерної тематики: досягнення фемінізму як руху за рівні права і можливості жінок і чоловіків (2 год). *23 січня*
4. Основні парадигми інтерпретації гендерних відносин у суспільстві: від есенціалізму до соціального конструктивізму. Методологія гендерних досліджень (2 год). *30 січня*
5. «Коди гендеру»: гендерні відмінності та нерівності у суспільстві. (2 год). *6 лютого*
6. Як виховуються хлопчики і дівчатка: механізми та особливості гендерної соціалізації (2 год). *13 лютого*
7. Сексуальність як соціально-культурне явище: гендерні аспекти (2 год). *20 лютого*
8. Гендерні відносини в сім'ї. Гендерна сімейна політика (2 год). *27 лютого*
Тиждень самостійної роботи – 4–8 березня
9. Гендерні особливості інституту освіти (2 год). *13 березня*
10. Гендерні відносини у сфері зайнятості (2 год). *20 березня*
11. Гендерні відносини, розподіл влади і політична діяльність у суспільстві (2 год). *27 березня*
12. Соціологія маскулінності. Чоловічі студії та чоловічий рух (2 год). *17 квітня*

ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Виникнення, розвиток і зміст гендерних студій. *23 січня*

1. Зміст і суть поняття «гендер».
2. Теорія «лінз гендера» відповідно до С. Бем. Критика андроцентризму культури та соціально-гуманітарного знання.
3. Теорія гендерованого суспільства у М. Кіммела. Унаочнення гендеру, ознаки гендеру, гендерні відмінності та нерівності.

Основна література:

1. Бем С. Линзы гендера: Трансформация взглядов на проблему / Пер. с англ. – М.: «Российская политическая энциклопедия» (РОССПЭН), 2004. – Введение (С. 33-36), Глава 3. Андроцентризм (С. 77-81).
2. Кіммел М. Розділ 1. Вступ // Гендероване суспільство [Переклад з англ. С. Альошкіна]. – Київ: Сфера, 2003. – С. 1-26.
3. Пушкарёва Н. Что такое «гендер»: первые определения понятия // Гендерная теория и историческое знание. – СПб.: Алетейя, 2007. – С. 160-174.

Додаткова література:

1. Горошко Е. Гендерная проблематика в языкознании // Ведение в гендерные исследования. Ч. 1: Учебное пособие / Под ред. И.А.Жеребкиной. - 2001. – С. 508-542.
2. Здравомыслова Е., Темкина А. Ушёл ли в прошлое патриархат? Специфическая власть слабого пола // Гендер для «чайников» 2 – М.: «Звенья», 2009.– С. 25-42.
3. Маерчик М. Гендер і стать: від бінарності до багатоманіття (Розділ 1) // Гендер для медій: підручник із гендерної теорії для журналістики та інших соціогуманітарних спеціальностей / за ред. М. Маерчик, О. Плахотнік, Г. Ярманової [3 видання, випр. і доп.]. – К.: Критика, 2017. – С. 11-27.
4. Марценюк Т. Гендер і гендерна рівність (Тема 1) // Гендер для всіх. Виклик стереотипам. – К.: Основи. – 2017. – С. 17-31.

5. Тартаковская И. Биологические факты и политические интерпретации: разделись беспощадно мы на женщин и мужчин... // Гендер для «чайников». – М.: «Звенья», 2006. – С. 12-26.
6. Чухим Н. Гендер та гендерні дослідження в ХХ ст. // Незалежний культурологічний часопис «І». – 2000. – № 17. – С. 22-29.

Тема 2. Гендерні студії і гендерна стратифікація суспільства. 30 січня

1. Гендерні відносини та гендерна стратифікація у суспільстві. Гендер і влада.
2. Теорія радянських і пострадянських гендерних контрактів. Становлення сучасного гендерного порядку в пострадянських суспільствах.
3. Вивчення гендерного порядку суспільства: гендерні студії. Міждисциплінарний характер гендерних студій.

Основна література:

1. Темкина А., Здравомыслова Е. История и современность: гендерный порядок в России // Гендер для «чайников». – М., 2006. – С. 55-84.
2. Темкина А., Роткирх А. Советские гендерные контракты и их трансформация в современной России // Социс. – 2002. – № 11. – С. 4-15.
3. Ярская-Смирнова Е. Возникновение и развитие гендерных исследований в США и Западной Европе // Введение в гендерные исследования. Ч. 1: Учебное пособие / Под ред. И.А.Жеребкиной. – 2001. – С. 17-48.

Додаткова література:

1. Марценюк Т. Гендер і гендерна рівність (Тема 1) // Гендер для всіх. Виклик стереотипам. – К.: Основи. – 2017. – С. 17-31.
2. Маерчик М. Розвиток теорій гендеру і статі (Розділ 3) // Гендер для медій: підручник із гендерної теорії для журналістики та інших соціогуманітарних спеціальностей / за ред. М. Маерчик, О. Плахотнік, Г. Ярманової [3 видання, випр. і доп.]. – К.: Критика, 2017. – С. 41-58.
3. Мельник Т.М. Гендер як наука та навчальна дисципліна // Основи теорії гендеру: навчальний посібник / [відповід. ред. М.М. Скорик]. – К.: К.І.С., 2004. – С. 10-29.
4. Стрельник Е. Гендерное неравенство: теоретико-методологические подходы к интерпретации // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2005. – №4. – С. 147-154.
5. Хубер Дж. Теория гендерной стратификации // Антология гендерной теории. – Минск, 2000. – С. 77-98.
6. Connell R.W. Gender. Part 4. Gender Relations (Patterns in gender & Four dimensions of gender). – Cambridge: Polity Press, 2002. – P. 53-68.

Тема 3. Фемінізм як соціальна теорія і суспільний рух. 6 лютого

1. Теорія і практика фемінізму: найбільш поширені класифікації.
2. Фемінізм «другої хвилі» та соціальні проблеми жінок.
3. Феміністична «радикальна» критика: на прикладі праці А. Дворкін.

Основна література:

1. Дворкин А. Гиноцид или китайское бинтование ног // Антология гендерной теории. – Минск, 2000. – С. 12-28.
2. Эллиот П., Мендел Н. Теории феминизма // Гендерные исследования: феминистская методология в социальных науках / Под ред. И. Жеребкиной. – Харьков : ХЦГИ, 1998. – С. 15-46.
3. Темкина А. Женское движение второй волны: истоки, концептуализация и результаты // Введение в гендерные исследования. Ч. 1: Учебное пособие / Под ред. И.А. Жеребкиной. – 2001. – С. 664-695.

Додаткова література:

1. Бовуар С. Друга стаття: в 2 т. – К.: Основи, 2017.
2. Левченко К. Гендерне тяжіння. – К.: Фоліо, 2019. (Розділ 1. Про жіночий рух та права жінок).

3. Жеребкіна І. Кто боится феминизма в бывшем СССР? // *Femina Postsovetica*. Украинская женщина в переходный период: от социальных движений к политике. – ХЦГИ, 1999. – С. 41-42, 57-68.
4. Маєрчик М. Феміністична політична теорія як основа гендерної політики (Розділ 11) // Гендер для медій: підручник із гендерної теорії для журналістики та інших соціогуманітарних спеціальностей / за ред. М. Маєрчик, О. Плахотнік, Г. Ярманої [3 видання, випр. і доп.]. – К.: Критика, 2017. – С. 179-186.
5. Маланчук-Рибак О.З. Жіночий рух як ідеологія і практика суспільних змін // Основи теорії гендеру: навчальний посібник. – К.: К.І.С., 2004. – С. 181-216.
6. Марценюк Т. Чому не варто боятися фемінізму. – К.: Комора, 2018. – 328 с.
7. Марценюк Т. Феміністичний активізм в Україні у ХХІ столітті (фрагмент книги "Чому не варто боятися фемінізму") // Я : гендерний журнал. Гендер і активізм. - 2018. - № 2 (45). - С. 27-29.
8. Марценюк Т. Проект «Безстрашні: вони творять фемінізм в Україні»: серія інтерв'ю з активістками і дослідницями
9. Плахотник О. Постсоветский феминизм: украинский вариант // Гендерные исследования. – 2008. - № 17. – С. 183-198.
10. Попкова Л. Теория и практика современного феминизма: женское движение в США // Введение в гендерные исследования. Ч. 1: Учебное пособие / Под ред. И.А. Жеребкиной. - 2001. – С. 635-663.
11. Ушакин С. Политическая теория феминизма: современные дебаты // Введение в гендерные исследования. Ч. I: Учебное пособие / Под ред. И. А. Жеребкиной — Харьков: ХЦГИ, 2001; СПб.: Алетейя, 2001. – С. 107-146.

Тема 4. Основні парадигми інтерпретації гендерних відносин у суспільстві. Методологія гендерних досліджень. 13 лютого

1. Біологічний есенціалізм vs. соціальний конструктивізм: пояснення гендерних відмінностей і відносин.
2. Теоретичні засади соціального конструювання. Основні положення соціально-конструктивістського підходу.
3. Феміністичний підхід до інтерпретації соціологічної інформації.

Основна література:

1. Здравомыслова Е.А., Темкина А.А. Социальное конструирование гендера: феминистская теория // Введение в гендерные исследования. Ч. 1: Учебное пособие.- СПб., 2001. – С. 147-173.
2. Кімел М. Розділ 2. Заповідано природою: Біологія формує статі // Гендероване суспільство [Переклад з англ. С. Альошкіна]. – Київ: Сфера, 2003. – С. 29-68.

Додаткова література:

1. Бем С. Биологический эссенциализм // Линзы гендера: трансформация взглядов на проблему неравенства полов / Пер. с англ. – М.: «Российская политическая энциклопедия» (РОССПЭН), 2004. - С. 39-58.
2. Гофман И. Гендерный дисплей // Введение в гендерные исследования. Ч.ІІ.: Хрестоматия. – СПб., 2001.
3. Здравомыслова Е.А., Темкина А.А. Создание гендерной идентичности: методика анализа интервью // Гендерные исследования. – 2000. - № 5. – С. 211-225.
4. Здравомыслова Е.А., Темкина А.А. Социология гендерных отношений и гендерный подход в социологии // СОЦИС. - 2000. - № 11. – С. 15-24.
5. Кімел М. Нерівність і відмінність // Гендероване суспільство [Переклад з англ. С. Альошкіна]. – Київ: Сфера, 2003. – С. 133-165.
6. Клименкова Т. Феминистские стратегии интервьюирования и анализа данных // Возможности использования качественной методологии в гендерных исследованиях. Материалы семинаров / Под ред. к.ф.н. М. Малышевой. М.: МЦГИ, 1997.

7. Лорбер Дж., Фарелл С. Принципы гендерного конструирования // Хрестоматия феминистских текстов / Под ред. Е.Здравомысловой и А.Темкиной. – СПб., 2000. – С.187—192.
8. Маєрчик М. Гендеровані влади: про теорію дискурсивних влад (Розділ 2) // Гендер для медій: підручник із гендерної теорії для журналістики та інших соціогуманітарних спеціальностей / за ред. М. Маєрчик, О. Плахотнік, Г. Ярманої [3 видання, випр. і доп.]. – К.: Критика, 2017. – С. 29-40.
9. Маєрчик М. Гендерована біологія: наукові факти і політичні інтерпретації (Розділ 4) // Гендер для медій: підручник із гендерної теорії для журналістики та інших соціогуманітарних спеціальностей / за ред. М. Маєрчик, О. Плахотнік, Г. Ярманої [3 видання, випр. і доп.]. – К.: Критика, 2017. – С. 61-75.
10. Малес Л.В. Біологічні, психологічні та соціокультурні чинники гендеру // Основи теорії гендера: Навчальний посібник. – К.: “К.І.С.”, 2004. С. 109-131.
11. Мещеркина Е. Феминистический подход к интерпретации качественных данных: методы анализа текста, интеракции и изображения // Ведение в гендерные исследования. Ч. 1: Учебное пособие. – СПб., 2001. – С. 197-237.
12. Мещеркина Е.Ю. Качественные методы в гендерной социологии // Гендерный калейдоскоп. Курс лекций. – М.: Academia, 2002.
13. Уэст, К., Зиммерман Д. Создание гендера // Хрестоматия феминистских текстов. Переводы. – СПб., 2001.

Тема 5. Гендерні стереотипи та ролі у суспільстві. 20 лютого

1. Дослідження гендерних відмінностей та їхні результати.
2. Суть і зміст гендерно-рольових стереотипів.
3. Репрезентація гендерних відмінностей і гендерних відносин у культурних наративах (ЗМІ, реклама, література тощо).

Основна література:

1. Бем С. Линзы гендера: Трансформация взглядов на проблему неравенства полов / Пер. с англ. – М.: «Российская политическая энциклопедия» (РОССПЭН), 2004. – Гл. 4. Гендерная поляризация, С. 149-180, 261-267.
2. Кімел М. «Отже, ось у чому пояснення»: гендерний розвиток з погляду психології // Гендероване суспільство [Переклад з англ. С. Альошкіна]. – Київ: Сфера, 2003. – С. 101-132.
3. Оксамитна С.М. Гендерні ролі та стереотипи // Основи теорії гендера: Навчальний посібник. – К.: “К.І.С.”, 2004. – С. 157-181.

Додаткова література:

1. Берн Ш. Исследования гендерных различий (Гл. 2) // Гендерная психология. – СПб., 2001. – С. 83-122.
2. Бойко К., Марценюк Т. Водіння автомобіля і гендерні стереотипи : міфи та реальність про жінок за кермом у контексті глобальних змін // Гендерний журнал "Я". – 2013. – № 2 (33) «Гендер і глобалізація». – С. 35-38.
3. Кімел М. Соціальна психологія статевих ролей // Гендероване суспільство [Переклад з англ. С. Альошкіна]. – Київ: Сфера, 2003. – Р. 4, С. 124-132.
4. Кісь О. Моделі конструювання гендерної ідентичності жінки в сучасній Україні // Незалежний культурологічний часопис «І». – 2003. - № 27.
5. Клецина И.С. Психология гендерных отношений: Теория и практика. – СПб.: Алетейя, 2004. – Гл. IV. 2. Гендерные стереотипы в межгрупповом взаимодействии.
6. Кон И.С. Ребенок и общество. М., 2003. – Гл. 3. Половой символизм и стереотипы маскулинности и феминности.
7. Левинсон А. Женщина как цель и как средство в отечественной рекламе // Женщина и визуальные знаки. – М., 2000.

8. Марценюк Т. О., Рождественська О. А. Гендерні стереотипи зовнішньої реклами (на прикладі Подолу міста Києва) // Наукові записки НаУКМА. Соціологічні науки. – 2009. – Т. 96. – С. 82-88.
9. Стандарт рівності: Посібник пресової практики з гендерної перспективи / Ю. Гончар, Т. Кузнецова, О. Погорелов, С. Штурхецький. – За ред. С.В. Штурхецького. – Рівне, 2015.
10. Тартаковская И.Н. Биологические факты и политические интерпретации: «Разделились безпощадно мы на женщин и мужчин» // Гендер для «чайников». – 2006. – С. 11-26.
11. Тартаковская И.Н. Репрезентация гендерных отношений в культурных нарративах // Гендерная социология. – С. 209-230.

Тема 6. Гендерна соціалізація і формування фемінностей та маскуліностей. 27 лютого

1. Формування гендерної ідентичності: основні теоретичні обґрунтування.
2. Особливості гендерної соціалізації у дитячому віці. Гендерна сегрегація в процесі соціалізації. Теорія гендерної схеми і її застосування в процесі соціалізації.
3. Роль основних чинників соціалізації: сім'ї, школи, групи однолітків, ЗМІ.

Основна література:

1. Бем С. Теория гендерной схемы и ее применение для развития ребенка // Линзы гендера: Трансформация взглядов на проблему неравенства полов / Пер. с англ. – М.: «Российская политическая энциклопедия» (РОССПЭН), 2004.
2. Берн Ш. Дифференциальная социализация (Глава 1) // Гендерная психология. – СПб., 2001. – С. 45-69.
3. Кон И.С. Проблемы гендерной педагогики (Раздел IV. Гл. 4) // Ребенок и общество. М., 2003.

Додаткова література:

1. Гнатів Н., Марценюк Т. Наслідки гендерної соціалізації дітей у школі: на прикладі вивчення ставлення педагогів до хлопчиків та дівчаток // Гендерний журнал «Я», Гендерний інформаційно-аналітичний центр «Крона». – № 2 (24) «Школа і гендер». – 2010. – С. 30-35.
2. Горностай П.П. Гендерна соціалізація та становлення гендерної ідентичності // Основи теорії гендера: Навчальний посібник. – К.: «К.І.С.», 2004. – С. 132-156.
3. Иванова Е. Гендерная проблематика в психологии // Ведение в гендерные исследования. Ч. 1: Учебное пособие / Под ред. И.А.Жеребкиной. - 2001.
4. Марценюк Т. Виховання та освіта (Тема 2) // Гендер для всіх. Виклик стереотипам. – К.: Основи. – 2017. – С. 33-51.
5. Марценюк Т. Гендерна соціалізація як процес формування маскуліних та фемінних ознак гендерної ідентичності // Наукові записки НаУКМА. Соціологічні науки – 2004. – т. 32. – С. 33-41.
6. Омельченко Е. Становление гендера: кто и что помогает нам стать собой, а также женщинами и мужчинами // Гендер для «чайников». – М.: «Звенья», 2006. – С. 85-106.
7. Чодороу Н. Воспроизводство материнства: психоанализ и социология пола // Антология гендерной теории. - Минск, 2000.

Тема 7. Сексуальність як соціально-культурне явище: гендерні аспекти. 13 березня

1. Соціальне конструювання сексуальності.
2. Гендерні відмінності сексуальної поведінки. «Жіноча» і «чоловіча» сексуальності.
3. Сексуальна орієнтація і гомосексуальність.

Основна література:

1. Бем С. Сексуальная инверсия. Гомосексуальность // Линзы гендера: Трансформация взглядов на проблему неравенства полов / Пер. с англ. – М.: «Российская политическая энциклопедия» (РОССПЭН), 2004. - С. 123-149.
2. Кімел М. Гендерована сексуальність // Гендероване суспільство [Переклад з англ. С. Альошкіна]. – Київ: Сфера, 2003. – С. 340-372.

3. Кон И.С. Человеческие сексуальности на рубеже XXI века // Вопросы философии. – 2001. - № 8.

Додаткова література:

1. Здравомыслова Е., Темкина А. Половой вопрос: социальное производство сексуальности // Гендер для «чайников». – М.: Звенья, 2006. – С. 161-178.
2. Кон И.С. Лунный свет на заре: лики и маски однополый любви. – М.: Олимп, 1998. – Часть 1. В лабиринтах познания. – С. 10-25, 75-87.
3. Кон. И.С. Сексуальная культура в России: клубничка на березке. - М., 1997.
4. Рубин Г. Обмен женщинами: заметки по политэкономии пола // Антология гендерной теории. - Минск, 2000.
5. Рубин Г. Размышляя о поле: заметки о радикальной теории сексуальных политик // Гендерные исследования. - 1999. - № 3.
6. Темкина А. Сценарии сексуальности и гендерные различия // В поисках сексуальности. – СПб., 2002.

Тема 8. Гендерні відносини в сім'ї. 20 березня

1. Особливості явища гендерованості сім'ї.
2. Гендерно-рольові очікування і поведінка в сім'ї.
3. Гендерні особливості розподілу сімейних обов'язків та домашньої праці.

Основна література:

1. Балабанова Е.С. Домашний труд как символ гендера и власти // Социологические исследования. – 2005. - № 6. – С. 109-120.
2. Берн Ш. Изменение гендерных ролей. Перемены в доме // Гендерная психология. – СПб., 2001. – С. 280-289.
3. Кімелл М. Гендерована сім'я // Гендероване суспільство [Переклад з англ. С. Альошкіна]. – Київ: Сфера, 2003. – С. 169-229.

Додаткова література:

1. Клецин А.А. Распределение домашних обязанностей между супругами: факты, проблемы, интерпретации // Журнал социологии и социальной антропологии. – 2003. – Т. VI. - № 2.
2. Кон И.С. Родительство как социокультурный феномен // Ребенок и общество. М.: Наука, 1988.
3. Лавриненко Н.В. Гендерні відносини в родині // Основи теорії гендеру: Навчальний посібник. – К.: "К.І.С.", 2004.
4. Марценюк Т.О. Ранні шлюби в Україні: хто і чому одружується в ранньому віці // Наукові записки НаУКМА. - 2014. - Т. 161 : Соціологічні науки. - С. 83-90.
5. Стрельник О. Турбота як робота: материнство у фокусі соціології. Монографія. – К.: Критика, 2017. – 288 с.
6. Стрельник О.О. «Погані батьки»: соціальне конструювання батьківства як проблеми // «SOCIOПРОСТІР: міждисциплінарний електронний збірник наукових праць з соціології та соціальної роботи». – 2015. – №4. – С. 48-54.
7. Стоюнина-Здравомыслова О. Семья: из прошлого в будущее // Гендер для «чайников». – М.: Звенья, 2006. – С. 141-160.

Тема 9. Гендерні особливості інституту освіти. 27 березня

1. Гендернова навчальна аудиторія.
2. Прихований навчальний план в системі освіти.
3. Гендерний аналіз змісту навчальної літератури.

Основна література:

1. Гайдено В., Предборська І. Українські підручники початкової школи: прихований навчальний план і гендерні стереотипи // Гендерна педагогіка: Хрестоматія. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. – С. 223-238.
2. Кімел М. Гендерована навчальна аудиторія // Гендероване суспільство [Переклад з англ. С. Альошкіна]. – Київ: Сфера, 2003. – С. 230-264.
3. Ярская-Смирнова Е. Гендерная социализация в системе образования: скрытый учебный план // Одежда для Адама и Евы. – М., 2001. – С. 93-110.

Додаткова література:

1. Баскакова М.Е. Высшее образование для мужчин и женщин // Гендерный калейдоскоп. – 2002.
2. В поисках гендерного воспитания : метод. пособие / О. Андрусик, Н. Водолажская, А. Ефимцева и др. ; под ред. О. Андрусик и О. Марущенко. — Харьков : Золотые страницы, 2013. — 144 с.
3. Гатто Дж. Фабрика марионеток. Исповедь школьного учителя. Скрытая суть обязательного школьного образования. – М.: Генезис, 2006.
4. Луценко О.А. Гендерна освіта й педагогіка // Основи теорії гендеру: Навчальний посібник. – К.: “К.І.С.”, 2004.
5. Марущенко О., Плахотнік О. Гендерні шкільні історії. – Харків: Монограф, 2012. – 88 с.
6. Марценюк Т. Участь чоловіків і жінок у різних галузях і рівнях освіти // Молодь України: від освіти до праці / [Оксамитна С., Виноградов О., Малиш Л., Марценюк Т.; за ред. С. Оксамитної]. – К.: ВПЦ НАУКМА, 2010. – С. 27-40.
7. Плахотнік О. Гендерова освіта: як навчальні заклади перетворюють дітей у дівчат і хлопців (Розділ 8) // Гендер для медій: підручник із гендерної теорії для журналістики та інших соціогуманітарних спеціальностей / за ред. М. Маєрчик, О. Плахотнік, Г. Ярманової [3 видання, випр. і доп.]. – К.: Критика, 2017. – С. 135-150.

Тема 10. Гендерні відносини у сфері зайнятості. 17 квітня

1. Жінки і чоловіки на ринку праці.
2. Оплачувана та неоплачувана праця. Проблема розподілу домашньої праці. Гендерні моделі поєднання сім'ї та оплачуваної праці.
3. Гендероване місце роботи.

Основна література:

1. Барсукова С.Ю. Сущность и функции домашней экономики, способы измерения домашнего труда // Социологические исследования. – 2003. - № 12. – С. 21-31.
2. Берн Ш. Ограничения, накладываемые традиционной женской ролью // Гендерная психология. – СПб., 2001. – С. 123-162.
3. Кімел М. Гендероване місце роботи // Гендероване суспільство [Переклад з англ. С. Альошкіна]. – Київ: Сфера, 2003. – С. 265-310.
4. Марценюк Т., Плахотнік О. Гендерова робота: як ринок праці та хатня робота конструюють гендер (Розділ 5) // Гендер для медій: підручник із гендерної теорії для журналістики та інших соціогуманітарних спеціальностей / за ред. М. Маєрчик, О. Плахотнік, Г. Ярманової [3 видання, випр. і доп.]. – Київ: Критика, 2017. – С. 77-96.

Додаткова література:

1. Близнюк В. Гендерні відносини в економічній сфері // Основи теорії гендеру: Навчальний посібник. – К.: “К.І.С.”, 2004.
2. Бурейчак Т.С., Марценюк Т.О., Хуткий Д.О. Гендерна (не-)рівність на ринку праці в АР Крим : індикатори, оцінки та інтерпретації // Вісник Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка. - 2013. - Вип. 1(4) : Соціологія. - С. 53-58.
3. Гендер і праця, Журнал соціальної критики «Спільне». – № 6. – К., 2013.
4. Кесслер-Херрис Э. Женский труд и социальный порядок // Антология гендерной теории / сост. и коммент. Е. Гаповой, А. Усмановой. – Минск, 2000. – С. 171-189.

5. Костюченко Т.С., Марценюк Т.О. «Жіночий» малий бізнес в Україні в період соціальних трансформацій // Вісник Львівського університету. Серія соціологічна. – 2011. – Випуск 5. – С. 226-233.
6. Мальцева И.О., Рошин С.Ю. Гендерная сегрегация и трудовая мобильность на российском рынке труда. – М.: Издательский дом ГУ ВШЭ, 2006. – 1.1. «Гендерная сегрегация на рынке труда: определение и причины». – С. 8-34.
7. Марценюк Т. Гендер і ринок праці (Тема 3) // Гендер для всіх. Виклик стереотипам. – К.: Основи. – 2017. – С. 53-82.
8. Марценюк Т.О. Кращі практики забезпечення гендерної рівності на роботі: міжнародний досвід і Україна // Я : гендерний журнал. - 2014. - № 2. - С. 16-21.
9. Марценюк Т.О. Гендерна дискримінація на ринку праці в Україні (на прикладі сексуальних домагань) // Наукові записки НаУКМА. Соціологічні науки. – 2008. – Т. 83. – С. 50-55.
10. Тартаковская И. Работа: а счастье в труде? // Гендер для «чайников». – М.: Звенья, 2006. – С. 127-140.

Тема 11. Гендерні відносини, розподіл влади і політична діяльність у суспільстві. 24 квітня

1. Гендерна асиметрія розподілу влади у суспільстві.
2. Участь жінок і чоловіків у політичному житті суспільства: причини та наслідки суттєвих відмінностей.
3. Політика «позитивних дій» (гендерних квот) задля залучення більшої кількості жінок.

Основна література:

1. Мельник Т.М. Гендер у політиці // Основи теорії гендеру: Навчальний посібник. – К, 2004. – С. 219-265.
2. Мозер Р. Влияние избирательных систем на представительство женщин в посткоммунистических государствах // Гендерная реконструкция политических систем. – СПб.: «Алетейя», 2004. – С. 797-819.
3. Темкина А. А. Теоретические подходы к проблеме политического участия: гендерное измерение // Гендерное измерение социальной и политической активности в переходный период (сборник научных статей) / Центр независимых социальных исследований. – СПб, 1996. – С. 13-18.

Додаткова література:

1. Гендерная интеграция: возможности и пределы социальных инноваций / [ред.-сост. О.Б. Савинская, Е.В. Кочкина, Л.Н. Федорова]. – СПб.: Алетейя, 2004. – С. 111-132.
2. Малышева М. Гендерное наполнение политического пространства в России: конец 20-го – начало 21 века
3. Марценюк Т. Гендер і політика (Тема 4) // Гендер для всіх. Виклик стереотипам. – К.: Основи. – 2017. – С. 83-112.
4. Оксамитна С. Гендерні аспекти праці та політики у дзеркалі громадської думки // Жінки в політиці: міжнародний досвід для України / За заг. ред. Я. Свердлюк та С. Оксамитної – К.: Атіка, 2006. – С. 156-174.
5. Приходько О. Гендерна політика: від громадських рухів до державних стратегій (Розділ 12) // Гендер для медій: підручник із гендерної теорії для журналістики та інших соціогуманітарних спеціальностей / за ред. М. Маєрчик, О. Плахотнік, Г. Ярманової [3 видання, випр. і доп.]. – К.: Критика, 2017. – С. 187-201.
6. Чикалова И. Гендерная проблематика в политической теории // Ведение в гендерные исследования. Ч. 1: Учебное пособие/ Под ред. И.А. Жеребкиной. - 2001.
7. Dahlerup D. Using Quotas to Increase Women's Political Representation // Women in Parliament: beyond Numbers / ed. by A. Karam. – Stockholm: International IDEA, 1998. – P. 91-109.
8. Matland R.E. Enhancing Women's Political Participation: Legislative Recruitment and Electoral Systems // Women in Parliament: beyond Numbers / ed. by A. Karam. – Stockholm, International IDEA, 1998. – P.65-90.

9. Women in National Parliaments. IPU, Inter-Parliamentary Union.

Тема 12. Соціологія маскулінності. Чоловічі студії та чоловічий рух.

1. Чоловічі студії: виникнення та розвиток. Дослідження чоловіків у пострадянському просторі.
2. Соціологічні інтерпретації кризи маскулінності.
3. Чоловічий рух (на прикладі США).

Основна література:

1. Бурейчак Т. Погані часи для чоловіків? Соціологічні інтерпретації кризи маскулінності / Тетяна Бурейчак // Соціологія: теорії, методи, маркетинг. – 2011. – № 1. – С. 79 – 94.
2. Кон І. Чоловіки, які змінюються у мінливому світі (Розділ «Чоловічі дослідження і парадигми маскулінності») // Незалежний культурологічний часопис «І». – 2003. – № 27. – С. 7-48.
3. Марценюк Т. Роль чоловіків у боротьбі із гендерним насильством : (на прикладі США) // Я : гендерний журнал. – 2016. – № 2 (41) «Гендер і насильство». – С. 29-31.

Додаткова література:

1. Бёрд Ш. Теоретизирова маскулінності: современные тенденции в социальных науках // Наслаждение быть мужчиной: западные теории маскулінності и постсоветские практики / Под ред. Ш. Берд и С. Жеребкина. – СПб.: Алетейя, 2008. – С. 7-37.
2. Вершинина Д.Б. Маскулінність как политическая ценность в контексте гендерного дискурса // Полис. – 2007. - № 4. – С. 100-112.
3. Киммел М. Маскулінність как гомофобия: страх, стыд и молчание в конструировании гендерной идентичности // Наслаждение быть мужчиной: западные теории маскулінності и постсоветские практики / Под ред. Ш. Берд и С. Жеребкина. – СПб.: Алетейя, 2008. – С. 38-57.
4. Кон І. Гегемонна маскулінність як чинник чоловічого (не)здоров'я // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2008. – № 4. – С. 5-16.
5. Коннелл Р. На захист маскулінності // Незалежний культурологічний часопис «І». – 2003. – № 27. – С. 49-70.
6. Марценюк Т. Гендер і чоловіки // Гендер для всіх. Виклик стереотипам. – К.: Основи. – 2017. – С. 199-216.
7. Мещеркина Е.Ю. Социологическая концептуализация маскулінності // Социс. – 2002. - № 11.- С. 15-26.
8. Рош А. Перша стаття. Зміни та криза чоловічої ідентичності / пер. з франц. І. Славінської. – К.: Основи, 2018. – 248 с.

Додаткова корисна література

1. Здравомыслова Е.А., Тёмкина А.А. 12 лекций по гендерной социологии: учебное пособие. — СПб. : Издательство Европейского университета в Санкт-Петербурге, 2015. — 768 с.
2. Марценюк Т. Гендер для всіх. Виклик стереотипам. – К.: Основи, 2017. – 256 с.

Список корисних онлайн ресурсів

- Гендер в деталях <http://genderindetail.org.ua/>
- Музей історії жіноцтва, жіночого і гендерного руху // <http://gender.at.ua>
- Бібліотека Гендерного центру «Крона» // <http://www.krona.org.ua/nash.html>
- Електронна бібліотека Української асоціації жіночої історії
<http://www.womenhistory.org.ua/index.php/elektronni-resursi/16-elektronna-biblioteka>
- Повага: сайт кампанії проти сексизму у політиці та ЗМІ: <http://povaha.org.ua/>
- Журнал соціальної критики «Спільне» - гендерні питання
<http://commons.com.ua/category/gender-2/>
- Центр соціальних і трудових досліджень – гендерні питання
<http://cslr.org.ua/category/gender/>
- Проект «Жінки – це 50% успіху України» <http://50vidsotkiv.org.ua/>

- Проект «Жінки у політиці» // <http://www.womeninpolitics.org.ua/>
- Публікації ООН в Україні <http://www.un.org.ua/ua/publications-and-reports>
- Публікації проекту «Підтримка впровадження національного гендерного механізму» <http://gender.org.ua/>
- Публікації Фонду народонаселення ООН в Україні <http://www.unfpa.org.ua/publications.html>
- Публікації Представництва Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні http://www.unicef.org/ukraine/ukr/media_10621.html
- Публікації Фонду імені Гайнріха Бьоля (із рубрики «Гендерна демократія») <http://ua.boell.org/uk/vsi-publikaciyi-genderna-demokratiya-0>
- Публікації Фонду імені Фрідріха Еберта в Україні (у тому числі, про гендерне бюджетування, сексизм у рекламі) <http://www.fes.kiev.ua/new/wb/pages/ukrajinska/publikacii/ukrajina.php>
- Публікації Міжнародного благодійного фонду «Український жіночий фонд» <http://www.uwf.kiev.ua/publications>
- Гендерний маршрут - інтерактивне путешествие // <http://gender-route.org>
- Товаришка: лібертальні феміністки <http://tovaryshka.info/>
- Анархо-феміністський проект о свободі <http://svobodna.org.ua/>
- Східноєвропейський журнал феміністичних та квір-студій «Критика феміністична» <http://feminist.krytyka.com/>
- Жіноче онлайн видання, у тому числі, і про гендерну тематику <http://thedevochki.com/>
- Онлайн ресурс для працюючих мам <http://womo.ua/>
- Новинний онлайн ресурс, зокрема, і про гендерну тематику <http://update.com.ua/>
- Журнал про сучасну культуру «Коридор», спецтема «Фемінотека» <http://www.korydor.in.ua>

Фейсбук (про)феміністичні спільноти

- Фемінізм УА <https://www.facebook.com/groups/feminism.ua/>
- Сексизм і мізогінія <https://www.facebook.com/groups/Sexismmisogyny/>
- Феміністська спільнота при виданні «Товаришка» (<http://tovaryshka.info>). <https://www.facebook.com/groups/tovaryshky/>
- Жінки і політика <https://www.facebook.com/groups/politicalwomen/>
- Місцеві політичні платформи для жінок <https://www.facebook.com/groups/WomenLocalPlatformUkraine/>
- Половина Майдану: Жіночий голос протесту <https://www.facebook.com/groups/255422234633303/>
- Жіноча спільнота «По своє» (Своя до своєї по своє) для пропонування своїх послуг / пошуку жінки, яка має потрібні вам знання / навички <https://www.facebook.com/groups/posvoe/>
- Жіноча спільнота для обговорення особистого досвіду феміністського активізму в професійній та особистій сферах <https://www.facebook.com/groups/fempidtrymka/>
- Ініціатива зі збирання і просування фемінітивів <https://www.facebook.com/groups/feminism.ua/permalink/1379366308761071/>
- Спільнота для збирання і обговорення матеріалів про користь шведської моделі криміналізації клієнтів і про шкоду проституції і її легалізації <https://www.facebook.com/groups/femuaabolishprostitution/>
- Український фемінізм рівності без сектанства <https://www.facebook.com/groups/1515101692132365/>
- Християнський фемінізм в Україні <https://www.facebook.com/groups/1124884147573401/>
- Гендерний клуб Дніпро <https://www.facebook.com/groups/GenderClub/>
- Стоп гомофобії і трансфобії <https://www.facebook.com/groups/stop8711/>
- Музей жіночої і гендерної історії <https://www.facebook.com/gender.at.ua>

- Gender Stream - це кампанія соціальної обізнаності
<https://www.facebook.com/groups/GENDERSTREAM/> Платформа для дискусій, обміну інформацією і думками мешканок/-ців Дніпра, які підтримують питання гендерної рівності та фемінізму.
- Херсонські гендерні студії <https://www.facebook.com/groups/244094572318450/>
- Швейний кооператив Швеми <https://www.facebook.com/groups/shvemy>
- Гендерна журналістика ІРРП (Інституту розвитку регіональної преси)
<https://www.facebook.com/groups/gender.rpdi.irrp/>

(Про)феміністичні організації, фонди, ініціативи і проекти у фейсбуці

- Феміністична майстерня <https://www.facebook.com/feministworkshop/>
- Словникова онлайн-платформа фемінітивів <https://www.facebook.com/GenderProIK/>
- Український жіночий фонд (УЖФ) <https://www.facebook.com/ICFukrainianWomensFund/>
- Програма УЖФ «Перший крок до успіху»
<https://www.facebook.com/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%9F%D0%B5%D1%80%D1%88%D0%B8%D0%B9-%D0%BA%D1%80%D0%BE%D0%BA-%D0%B4%D0%BE-%D1%83%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%85%D1%83-249356445536276/>
- Академія жіночого лідерства
<https://www.facebook.com/%D0%90%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%8F-%D0%B6%D1%96%D0%BD%D0%BE%D1%87%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0-890463577707357/>
- Спільнота дівчагого лідерства <https://www.facebook.com/glc.ukraine/>
- Асоціація жінок-юристок України «ЮрФем»
<https://www.facebook.com/%D0%90%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F-%D0%B6%D1%96%D0%BD%D0%BE%D0%BA-%D1%8E%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BA-%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8-%D0%AE%D1%80%D0%A4%D0%B5%D0%BC-135858320383733/>
- Жіночий консорціум України <https://www.facebook.com/WCUnetwork/>
- Центр "Жіночі перспективи"
<https://www.facebook.com/ZahidnoukrainskijCentrZinociPerspektivi/>
- МФО «Рівні можливості» <https://www.facebook.com/MFOEqualOpportunities/>
- Невидимий батальйон <https://www.facebook.com/InvisibleBattalion/>
- ГО «Студена» <https://www.facebook.com/ngostudena/>
- Прогресивні Жінки Товариство Феміністок <https://www.facebook.com/Progres.women/>
- «Природні Права Україна» - громадська організація з правозахисту у галузі вагітності, пологів та материнства <https://www.facebook.com/pryrodni/>
- Студентська феміністична ініціатива FemSolution
<https://www.facebook.com/femsolutionorganisation/>
- Феміністична ініціатива «Борщ» <https://www.facebook.com/femborsch/>
- Група ФРАУ (Феміністичне Радикальне Анонімне Угрупування)
<https://www.facebook.com/fraugroup/>
- Група квір анархо-фемінізм <https://www.facebook.com/queeranarchofem/>
- ГО «Харківське Жіноче Об'єднання "Сфера"» <https://www.facebook.com/spherewa/>
- EdCamp Ukraine <https://www.facebook.com/edcampukraine/>
- Індустріальний гендерний комітет з реклами
<https://www.facebook.com/%D0%86%D0%BD%D0%B4%D1%83%D1%81%D1%82%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D2%90%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%9A%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%82-%D0%B7-%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%BC%D0%B8-1385223298429990/>

- Благодійний фонд "Рівність і взаємоповага" <https://www.facebook.com/equalityandmutualrespect/>
- НДО «Інсайт» <https://www.facebook.com/insight.ngo/>
- Femen Ukraine <https://www.facebook.com/femenukraine/>
- Femline - блог гендерних новин <https://www.facebook.com/femlinecom/>

Профеміністичні медіа ресурси, журнали у фейсбуці

- Гендер в деталях <https://www.facebook.com/genderindetail/>
- Центр гендерної культури <https://www.facebook.com/GenderCultureCentre>
- Повага. Кампанія проти сексизму в українських ЗМІ та політиці <https://www.facebook.com/povaha.org.ua/>
- Центр інформації про права людини <https://www.facebook.com/humanrights.org.ua/>
- Гендерні студії / GenderStudies.UA <https://www.facebook.com/GenderStudies.UA/>
- Політична критика <https://www.facebook.com/politkrytyka/>
- Крона. Гендерний інформаційно-аналітичний центр <https://www.facebook.com/krona.org.ua/>
- Журнал Спільне/Commons Journal <https://www.facebook.com/commons.com.ua/>

Міжнародні організації та фонди, які працюють із гендерною тематикою, та їхні проекти

- ООН Жінки Україна <https://www.facebook.com/unwomenukraine/>
- Фонд народонаселення ООН в Україні <https://www.facebook.com/UNFPA.Ukraine/>
- Міжнародна організація з міграції в Україні <https://www.facebook.com/IOMUkraine/>
- ПРООН в Україні <https://www.facebook.com/UNDPUkraine/>
- OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR) <https://www.facebook.com/osce.odihhr/>
- Міжнародний фонд "Відродження" <https://www.facebook.com/irf.ukraine/>
- Amnesty International Ukraine <https://www.facebook.com/amnestyua/>
- Heinrich-Böll-Stiftung <https://www.facebook.com/boellstiftung/>
- Rosa Luxemburg Stiftung в Україні <https://www.facebook.com/rosalux.ukraine/>
- Представництво Фонду Фрідріха Еберта в Україні <https://www.facebook.com/FES-Ukraine-309261877544/>

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ

Тип роботи	Кількість балів
Робота на семінарах, участь у дискусіях і груповій роботі	30
Проміжна контрольна робота (на основі обов'язкової літератури із перших шести тем; 10 відкритих запитань по 1 балу; 10 хв)	10
Письмова самостійна робота	30
Іспитова контрольна робота	30
<i>Допуск до іспиту – за роботу у семестрі слід набрати як мінімум 40 балів</i>	
РАЗОМ	100

ВИМОГИ І ОЧІКУВАННЯ ВІД РОБОТИ НА СЕМІНАРАХ

Обов'язковим є прочитання основної літератури до курсу. Знання текстів перевірятиметься на семінарських заняттях, контрольній роботі та іспиті. Прочитання додаткової літератури до курсу заохочується.

Максимально активна участь у семінарах (аргументований, логічний, підкріплений посиланнями на літературу, в тому числі, і на додаткову, коментар чи доповнення, запитання) – 5 балів.

Загалом дозволяється пропуск до 2 семінарських занять. Тобто, передбачається, що студентки і студенти повинні відвідати 10 семінарських занять.

Відпрацювання 3 і більше пропущених семінарських занять очікуються лише у випадку хвороби (бажана наявність медичної довідки), відрядження (бажано засвідчити документом), або іншої вагомої причини (яка пояснюється індивідуально). Відпрацювання передбачає прочитання і презентацію на семінарах дослідження / книги / статті тощо, яка вказана у додатковій літературі до одного із пропущених семінарів, що узгоджується індивідуально із викладачкою.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ПИСЬМОВЕ ЗАВДАННЯ

Передбачає роботу над статтею із тематики гендерні студії (зокрема, гендерної соціології, видимості жінок у науці та суспільному житті тощо) у рамках Освітньої програми Вікіпедії: <https://uk.wikipedia.org/wiki/ВП:ОПВ>

Освітня програма Вікіпедії (ОПВ) — міжнародна програма, у рамках якої освітянство й студентство долучається до поліпшення Вікіпедії у рамках навчального процесу.

Готуючи статтю до Вікіпедії, важливо знати таке:

- Критерії значимості / Організації
https://uk.wikipedia.org/w/index.php?curid=128644&fbclid=IwAR3uUqrXsj6DpJlkn3Kr96ggAhxU4JDVTYoxA09B5xGq5Jh_2ZppDmepaoY
- Критерії значимості / Особи
https://uk.wikipedia.org/w/index.php?curid=60520&fbclid=IwAR2PRLaXmBdzzYqV6tZyYd2IllokE-rXQtuhNZaxPA_80U7uhta4KY4n5ZEK

Орієнтовний обсяг статті – приблизно 8-10 тис. знаків із пробілами.

Студенти і студентки обирають статтю про особу чи організацію із запропонованого списку, або пропонують свою, аргументуючи її важливість.

Список знаходиться за лінком:

<https://docs.google.com/document/d/1iP8UjTRDbwY4nGEROvMp815GYDr0pZPd13exOyqJepY/edit?ts=5c3bce12>

Тематика статей повинна стосуватися тематики курсу.

Грамотне посилання на літературу – обов'язкове!

Запозичення у текстах фраз або ідей інших авторів / авторок без належного посилання (окрім загальновідомих речей) називається плагіатом, засуджується в усьому світі і на цьому курсі карається незарахуванням письмової роботи (нуль балів).

Контактна особа із Вікіпедії: Наталія Тимків ntymkiv@wikimedia.org.ua допомагає із координуванням процесу написання, проводить тренінг(и) у рамках Освітньої програми Вікіпедії.

Таблиця оцінювання статті

Тип роботи	Кількість балів
Повідомити про вибір назви статті шляхом запису в гуглдокумент свого прізвища навпроти запропонованого вибору (чи зазначити, узгодивши попередньо із координаторкою ОПВ і викладачкою свій вибір) Дедлайн: 4 лютого (понеділок) 15 год Мінус один бал за пропущений на добу дедлайн	5
Змістовна частина статті, розміщена у Вікіпедії, затверджена командою	25

<p>ОПВ</p> <p>Передбачає фахове використання термінології із гендерних студій (посилання на літературу у випадку цитування чи надання певної інформації)</p> <p>Ви повинні продемонструвати знання із курсу, зокрема, пройдені тематики</p> <p>Стилістика написання (оформлення роботи, грамотність, дотримання формальних вимог)</p> <p>Список використаних джерел (хоча б 5 джерел)</p> <p>Дедлайн першої чернетки статті – для узгодження із командою ОПВ 15 березня 2019 року</p> <p>Статтю розмістити у гуглдок файл і поширити файл на Наталю Тимків ntymkiv@wikimedia.org.ua</p> <p>Дедлайн готової і розміщеної у Вікіпедії статті: 15 квітня 2019 року (15 год)</p> <p>На електронну пошту викладачки має бути відправлений лінк на статтю та вказаний обсяг матеріалу (у тисячах знаків)</p> <p><i>Мінус 3 бали за пропущений кожен день дедлайн</i></p>	
Разом	30

Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної університетської шкали оцінювання в національну 4-бальну шкалу та шкалу ECTS

За шкалою університету	За національною шкалою		За шкалою ECTS
	Екзамен	Залік	
91 – 100	5 (відмінно)	Зараховано	A (відмінно)
81 – 90	4 (добре)		B (дуже добре)
71 – 80			C (добре)
66 – 70			D (задовільно)
60 – 65	3 (задовільно)		E (достатньо)
30 – 59	2 (незадовільно)	Не зараховано	FX (незадовільно – з можливістю повторного складання)
1 – 29			F (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)

Авторка курсу

Тамара Марценюк

Завідувач кафедри соціології

В.І. Паніотто